

Студијски програм: Мастер еколог			
Назив предмета: Судбина и понашање хемикалија у животној средини			
Наставник: Ивана Иванчев Тумбас			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Хемија / Хемија животне средине			
Циљ предмета: Упознавање студената са изворима и појавом хемикалија у животној средини и најважнијим физичко – хемијским својствима различитих класа хемикалија која утичу њихову судбину, понашање и ризике по животну средину.			
Исход предмета: Студент након завшеног курса уме да: <ul style="list-style-type: none"> • опише судбину и понашање (кретање и трансформације) хемикалија у животној средини. • да објасни факторе који утичу на транспорт, расподелу и концентрације хемикалија, њихових трансформационих продуката у различитим одељцима животне средине. • да примени једноставне моделе (нпр. адсорпције и транспорта полутаната кроз порозни медијум) 			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Хемикалије у животној средини – најважније класе, извори, појава, особине. Физичко-хемијска својства која условљавају судбину и понашање различитих класа хемикалија у животној средини. Расподела хемикалија у различитим одељцима животне средине. Дифузија. Сорпција. Транспорт хемикалија у животној средини. Хемијске и photoхемијске трансформације. Биодеградација. Перзистентност хемикалија. Биорасположивост и биодоступност хемикалија. Модели за процену и прорачун очекиваних концентрација хемикалија у различитим одељцима животне средине.			
Практична настава Преглед аналитичких техника за идентификацију и квантификацију хемикалија у животној средини. Добра лабораторијска пракса. Транспорт и расподела хемикалија у животној средини - коефицијенти расподеле (нпр. Kow, Kd и сл – методе за одређивање и примена у процени ризика од хемикалија за животну средину). Опис студија случаја- дифузија и размена супстанци између различитих делова животне средине; адсорpcionи равнотежни и кинетички параметри. Рад са програмима: ISO, Transmod, demoverzija Risc4, P20.			
Литература: Марковић Д. А., Ђармати Ш., Гржетић И., Веселиновић Д. С. Физичко-хемијски основи заштите животне средине, Књига 2, одабрана поглавља; И. Иванчев-Тумбас, Ј. Агбаба, С. Рончевић: Моделовање процеса у животној средини, ПМФ Нови Сад, 2008. год, ИСБН 978-86-7031-175-6; Пратећиматеријал уз софтвере, Интерни материјал са предавања Помоћна литература: R.P.Schwarzenbach, P.M.Gschwend, D.M. Imboden: Environmental Organic Chemistry, Wiley Interscience, 2003, 775-1255., одабрана поглавља Thibodeaux L. J. Environmental Chemodynamics, Movement of Chemicals in Air, Water and Soil, A Wiley-Interscience Series of Texts and Monographs, 1996, ISBN 0-471-61295-2, одабрана поглавља Manahan S.E. Toxicological Chemistry, Lewis Publishers, Inc., 1992, ISBN 0-87371-621-3, одабрана поглавља E. Worch, Adsorption Technology in Water Treatment, Fundamentals, Processes, and modeling, De Gruyter, 2012, ISBN 978-3-11-024022-1, поглавље 9			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2+0+4	
Методе извођења наставе: Теоријска настава – предавања. Практична настава – рачунске вежбе и демонстрације софтвера.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	60
практична настава	35	усмени испит	